

Välismaalaste seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (viisa vaidlustus)

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesolevas seaduses sätestatud viisamenetlustele ning viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise, viibimisaja pikendamise keeldumise ja viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuse vaidlustamisele ei kohaldata haldusmenetluse seaduse sätteid, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.“;

2) paragrahvi 41 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise, viibimisaja pikendamise keeldumise ja viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuse vaidlustamiseks esitatud avalduse (edaspidi käesolevas seaduses *vaidlustus*) läbivaatamine;“;

3) paragrahvi 100¹ lõiked 1 ja 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise, viibimisaja pikendamise keeldumise ja viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuses (edaspidi käesolevas alljaotises ka *otsus*) peab olema viide otsuse vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta.

(1¹) Välismaalane võib vaidlustust lahendavale haldusorganile esitada vaidlustuse otsuse kehtetuks tunnistamiseks 30 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemise päevast arvates.“;

4) paragrahvides 100² ja 100⁴, asendatakse sõna „avaldus“ sõnaga „vaidlustus“ vastavas käändes;

5) paragrahv 100³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 100³. Nõuded vaidlustusele

Vaidlustus esitatakse käesoleva seaduse § 101 lõike 1 punkti 9 alusel kehtestatud korra kohaselt.“;

6) paragrahvid 100⁵–100⁷ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 100⁵. Vaidlustuse läbivaatamise pädevus ja menetlus

(1) Vaidlustuse läbivaatamise käigus kontrollib pädev haldusorgan viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise, viibimisaja pikendamisest keeldumise ja viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuse õiguspärasust ja otstarbekust.

(2) Kui viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise või viisa kehtetuks tunnistamise otsuse tegi Eesti välisesindus, vaatab vaidlustuse läbi Eesti välisesindus.

(3) Kui viisa andmisest keeldumise otsuse peale esitatud vaidlustuse läbivaatamisel Eesti välisesinduses ilmneb, et välismaalasele viisa andmist ei ole kooskõlastanud valdkonna eest vastutava ministri määratud Siseministeeriumi valitsemisala asutus (edaspidi *Siseministeeriumi valitsemisala asutus*), edastab Eesti välisesindus viisataotluse uuesti kooskõlastamiseks Siseministeeriumi valitsemisala asutusele.

(4) Kui Eesti välisesindus leiab, et vaidlustus on põhjendatud, rahuldab ta selle vaidlustusotsusega.

(5) Kui Eesti välisesinduse hinnangul ei ole vaidlustus põhjendatud, edastab ta otsuse ja vaidlustuse koos nende aluseks olevate lisade, seotud menetlusdokumentidega ja oma seisukohaga Välisministeeriumile läbivaatamiseks ja lahendamiseks.

(6) Kui viisa andmisest keeldumise otsuse peale esitatud vaidlustuse läbivaatamisel Välisministeeriumis ilmneb, et välismaalasele viisa andmist ei ole kooskõlastanud Siseministeeriumi valitsemisala asutus, kaasab Välisministeerium menetluse Siseministeeriumi.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud juhul kontrollib Siseministeerium vaidlustuse läbivaatamise menetluse käigus Siseministeeriumi valitsemisala asutuse tegevuse õiguspärasust ja otstarbekust viisa andmise kooskõlastamismenetluse läbiviimisel ning edastab oma seisukoha Välisministeeriumile.

(8) Kui viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise või viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuse tegi Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet, vaatab vaidlustuse läbi vastavalt Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet.

(9) Viibimisaja pikendamisest keeldumise otsuse peale esitatud vaidlustuse vaatab läbi Politsei- ja Piirivalveamet.

(10) Kui Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet leiab, et vaidlustus on põhjendatud, rahuldab vastavalt Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet selle ise vaidlustusotsusega.

(11) Kui Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitseiameti hinnangul ei ole vaidlustus põhjendatud, edastab vastavalt Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet otsuse ja vaidlustuse koos nende aluseks olevate lisade, seotud menetlusdokumentide ja oma seisukohaga Siseministeeriumile läbivaatamiseks ja lahendamiseks.

§ 100⁶. Vaidlustuse läbivaatamise tähtajad

(1) Välismaalase esitatud vaidlustuse vaatab Eesti välisesindus, Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet läbi ja vaidlustuse rahuldamise korral teeb vaidlustusotsuse 15 päeva jooksul vaidlustuse esitamise päevast arvates.

(2) Käesoleva seaduse § 100⁵ lõikes 3 nimetatud juhul edastab Siseministeeriumi valitsemisala asutus seisukoha Eesti välisesindusele viisataotluse kooskõlastamise kohta viie päeva jooksul viisataotluse uuesti kooskõlastamisele esitamise päevast arvates.

(3) Kui Eesti välisesinduse, Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitseiameti hinnangul ei ole vaidlustus põhjendatud, edastab ta otsuse ja vaidlustuse koos nende aluseks olevate lisade ja seotud menetlusedokumentidega käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul vastavalt Siseministeeriumile või Välisministeeriumile läbivaatamiseks ja lahendamiseks.

(4) Vaidlustuse vaatab läbi Siseministeerium või Välisministeerium ja vaidlustusotsus tehakse 30 päeva jooksul vaidlustuse Siseministeeriumile või Välisministeeriumile edastamise päevast arvates.

(5) Käesoleva seaduse § 100⁵ lõikes 6 nimetatud juhul edastab Siseministeerium Välisministeeriumile seisukoha viisa andmise kooskõlastamise menetluse kohta 15 päeva jooksul Siseministeeriumi kaasamise päevast arvates.

(6) Haldusorgan võib vaidlustuse läbivaatamise tähtaega pikendada, kui vaidlustusotsuse tegemiseks tähtsust omavate asjaolude väljaselgitamine või tõendite kogumine ei ole võimalik käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 4 sätestatud tähtaegade jooksul.

(7) Vaidlustuse läbivaatamise tähtaja igakordsel pikendamisel ei tohi haldusorgani määratav uus tähtaeg ületada esialgset menetlustähtaega.

§ 100⁷. Vaidlustusotsus ja selle teatavaks tegemine

(1) Eesti välisesindus, Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet võib vaidlustusotsusega:

- 1) vaidlustuse rahuldada ja tunnistada otsuse kehtetuks ning teha uue otsuse;
- 2) jätta vaidlustuse rahuldamata ja otsuse muutmata.

(2) Siseministeerium või Välisministeerium võib vaidlustusotsusega:

- 1) vaidlustuse rahuldada ja tunnistada otsuse kehtetuks ning teha ettekirjutuse uue otsuse tegemiseks või asja uuesti läbivaatamiseks;
- 2) jätta vaidlustuse rahuldamata ja otsuse muutmata.

(3) Välismaalasele ega muule isikule ei avaldata vaidlustusotsuse aluseks olevaid asjaolusid, vaidlustusotsuse tegemise põhjendusi ega muud sellega seonduvat teavet.

(4) Vaidlustusotsusest tehakse välismaalasele teatavaks üksnes resolutiivosa.

(5) Vaidlustusotsus tehakse välismaalasele või tema esindajale teatavaks tema poolt vaidlustuses märgitud kontaktandmete kohaselt.‘‘;

7) paragrahvid 100⁸ ja 100⁹ tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahvi 100¹⁰ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise, viibimisaja pikendamisest keeldumise ja viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuse vaidlustamise käigus tehtud vaidlustusotsuse peale võib välismaalane esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud alustel ja korras, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi 30 päeva jooksul vaidlustusotsuse teatavaks tegemisest arvates tingimisel, et välismaalane on enne läbinud vaidlustusmenetluse.

(2) Vaidlustusotsuse peale esitatud kaebuse ja apellatsioonkaebuse vaatab kohus läbi kirjalikus menetluses.

(3) Vaidlustusotsuse peale esitatud kaebuse ja apellatsioonkaebuse läbivaatamisel ei kohaldata esialgset õiguskaitset.

(4) Kohtumenetluses ei avaldata kaebajale ega menetlusvälisele isikule vaidlustusotsuse aluseks olevaid asjaolusid, otsuse põhjendusi ega otsusega seonduvat muud teavet.

(5) Kohus kontrollib kohtumenetluses käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vaidlustusotsuse tegemisel haldusorgani poolt menetlusnõuete järgimist ja vaidlustusotsuse vastavust vorminõuetele.

(6) Kohus teeb avalikult teatavaks ja avaldab üksnes otsuse resolutsiooni.“;

9) paragrahv 100¹¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 100¹¹. Kaebuse esitanud välismaalase õiguslik seisund

Halduskohtule kaebuse esitamine ei ole aluseks välismaalase Schengeni konventsiooni liikmesriikide territooriumile saabumiseks, jätkuvaks Schengeni konventsiooni liikmesriikide territooriumil viibimiseks ega lühikeseks välismaalase Schengeni konventsiooni liikmesriikide territooriumilt lahkumise kohustuse täitmist edasi.“;

10) paragrahvid 100¹²–100¹⁸ tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahv 100¹⁹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui välismaalane on esitanud vaidlustuse või esitanud vaidlustusotsuse peale kaebuse halduskohtule või apellatsioonkaebuse ringkonnakohtule ja ta esitab uue viisataotluse Eesti välisesindusele või Politsei- ja Piirivalveametile, jäetakse tema hilisem viisataotlus läbi vaatamata kuni vaidlustusotsuse või halduskohtu või ringkonnakohtu otsuse tegemiseni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõige 1 ei kohaldu, kui välismaalane taotleb viisat muul alusel kui esialgne viisataotlus, mille kohta on välismaalane esitanud vaidlustuse.“.

§ 2. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduse § 276 lõige 10 tunnistatakse kehtetuks.

Eiki NESTOR
Riigikogu esimees

Tallinn, „...“2018. a

Algatab Vabariigi Valitsus
Tallinn, „...“2018. a